

UTKAST MILJÖKONSEKVENSER

12 02 09

Innehållsförteckning

SYFTE OCH INNEHÅLL

Syfte
Process
Innehåll
Avgränsning

MILJÖKONSEKVENSER

Utbyggnad inom riksintresseområden
Kultur
Natur
Friluftsliv
Utbyggnad inom strandskyddsområde
Miljöfarlig verksamhet
Förorenad mark

MILJÖMÅL

Begränsad klimatpåverkan
Frisk luft
Bara naturlig försurning
Giftfri miljö
Skyddande ozonskikt
Säker strålmiljö
Ingen övergödning
Levande sjöar och vattendrag
Grundvatten av god kvalitet
Hav i balans
Myllrande våtmarker
God bebyggd miljö
Ett rikt växt- och djurliv

MILJÖKVALITETSNORMER

Luft
Vatten
Buller

HÄLSA OCH SÄKERHET

NOLLALTERNATIV

SAMMANFATTNING

SYFTE OCH INNEHÅLL

SYFTE

Huvudsyftet med MKB:n är att säkerställa en hållbar utveckling. Miljöperspektivet förs in i projektet för att underlätta för allmänheten, berörda och myndigheter att få en uppfattning om projektets miljökonsekvenser. MKB ska bidra till ökad miljöhänsyn och leda fram till bättre beslut för miljön. MKB:n ska göra det möjligt att i planarbetet väga miljökonsekvenserna mot andra viktiga faktorer så att planen blir så bra som möjligt ur ett helhetsperspektiv.

PROCESSEN

Miljökonsekvensbeskrivningen följer översiktsplanen genom hela processen. Efter utställning av planen görs en sammanställning av MKB:n där det ska framgå hur miljöaspekterna ska integreras i planen, hur MKB och synpunkter från samråd har beaktats och de åtgärder som avses vidtas för uppföljning och övervakning av den miljöpåverkan som genomförandet av planen medför.

INNEHÅLL

En MKB ska redogöra för planens konsekvenser för miljön. Det är de nytillkommande projektens miljöpåverkan som beskrivs och värderas.

Vad en MKB för planer och program ska innehålla anges i Miljöbalken 6 kap 12§. MKB ska om möjligt redovisa alternativa lösningar och nollalternativ. Nollalternativet är det alternativ då inget nytt föreslås men där samhällsutvecklingen rullar på och gällande planer genomförs. MKB:n ska behandla frågor som rör bevarandeområden enligt kap 7 i Miljöbalken. I denna MKB finns också en genomgång av planen utifrån de nationella miljömålen.

AVGRÄNSNING

Enligt Miljöbalken 6 kap 13§ ska kommunen samråda med länsstyrelsen beträffande MKB:ns avgränsning och omfattning. Samråd har hållits med länsstyrelsen 2010-11-30 och 2012-02-09. Avgränsning av vilka frågor som ska behandlas har gjorts genom avgränsning av vilka miljöaspekter som kan innebära betydande miljöpåverkan och en genomgång av planen med avseende på de mest relevanta miljömålen. Den geografiska avgränsningen av MKB:n följer översiktsplanens gräns som utgörs av kommun- gränsen. MKB:n tar upp de områden som föreslås få ändrad markanvändning och som har bevarandevärden.

MILJÖKONSEKVENSER

Utbyggnad inom riksintresseområde

Kultur

Inom riksintresseområdena får inte åtgärder vidtas som påtagligt kan skada riksintresset. LIS område 17 Sund ligger inom riksintresset Sunds kyrkby – Broby. Ny bebyggelse i enlighet med översiktsplanen bedöms inte påverka riksintresset negativt.

Natur

Samtliga LIS områden vid sjön Sommen gränsar till riksintresse för naturvård. LIS området Såna brygga ligger inom riksintresse naturvård. Området vid Såna brygga avser att stärka och förbättra den befintliga bryggmiljön och bedöms inte påverka de värden som avses i riksintresset negativt. Tillkommande bebyggelse i närheten till Sommen kan påverka sjön negativt genom bristfälliga avlopp. Det är viktigt att VA frågorna får bra lösningar i den fortsatta planeringen.

Friluftsliv

Inom riksintresset rörliga friluftslivet ska natur- och kulturvärdena som huvudregel ges företräde när andra konkurrerande markanspråk prövas. Översiktsplanen föreslår utbyggnad av bostadsbebyggelse vid totalt 9 platser vid Sommen.

Utbyggnad inom strandskyddsområde

Totalt pekas 24 oråden ut för landsbygdsutveckling i strandnära läge. På samtliga platser finns redan bebyggelse i någon form. Eftersom det rör sig om redan exploaterade områden bör bebyggelsen kunna utvecklas utan att det behöver leda till någon betydande påverkan på villkoren för djur och växter i strandzonen. För allmänhetens tillgänglighet till stränderna bedöms förslaget vara neutralt eller i vissa fall kunna leda till förbättringar.

Miljöfarlig verksamhet

Nya verksamhetsområden pekas ut i Österbymo, Rydsnäs och Asby. Områdena ligger inte i direkt närhet till dokumenterade naturvärden men eventuella föroreningar kan på sikt påverka områden med höga naturvärden.

Förorenad mark

Förorenad mark finns på ett antal platser i kommunen. Inga av de områden som i planen pekas ut för ny bebyggelse är på platser med kända markföroreningar.

MILJÖMÅL

1. Begränsad klimatpåverkan

"Halten av växthusgaser i atmosfären ska stabiliseras i enlighet med FN:s konvention för klimatförändringar, till en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras".

Översiktsplanen pekar ut mark längs väg 131 och 134 som särskilt intressant för ny be-

byggelse vilket kan leda till ett ökat underlag för kollektivtrafik. För många kommer förmodligen bilen även fortsättningsvis att utgöra förstahandsvalet för transporter vilket kan ge en ökning av trafikarbetet och de emissioner som den orsakar.

2. Frisk luft

"Luften skall vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas."

Genomförda mätningar visar på en god luftkvalitet i kommunen. Men en tillväxt i kommunen kan innebära ökade transporter.

3. Bara naturlig försurning

"De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosions-hastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hällristningar."

Av de faktorer som påverkar försurningen är det endast vägtrafiken som är påverkbar Inom ramen för arbetet med översiktsplanen. Se mål 1 & 2.

4. Giftfri miljö

"Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden"

I kommunen finns pågående verksamheter som är miljöfarlig. Kommunen eller länsstyrelsen har tillsyn över dessa. Det finns även områden med markföroreningar i kommunen. Översiktsplanen bedöms inte medföra någon negativ förändring för miljömålet.

5. Skyddande ozonskikt

Miljömålet är inte relevant för Ydres översiktsplan

6. Säker strålmiljö

Miljömålet är inte relevant för Ydres översiktsplan

7. Ingen övergödning

"Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningarna för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten."

Läckage av näringsämnen från jordbruksmark svarar för den största tillförseln av gödande ämnen till länets vatten. De kommunala reningsverken och bristfälliga enskilda avlopp svarar också för en viss påverkan.

Översiktsplanen föreslår en förtätning av bebyggelse i samband med LIS områden vilket ger större möjlighet att skapa gemensamma lösningar för avlopp. I övrigt bedöms inte översiktsplanen påverka miljömålet.

8. Levande sjöar och vattendrag

"Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas"

Miljömålet tillgodoses i första hand av miljömål 5 och i viss mån av mål 3 & 4.

9. Grundvatten av god kvalitet

"Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag."

Översiktsplanen bedöms inte påverka miljömålet.

10. Hav i balans

"Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

Även Ydre kommun påverkar i viss mån kusten och havet. Genom att uppfylla miljömål 3,4, 7 & 8. kan även mål 10 uppfyllas.

11. Myllrande våtmarker

"Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden."

Översiktsplanen bedöms inte påverka miljömålet.

12. Levande skogar

"Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."

Utvecklingsområden för bostäder och verksamheter ligger främst i skogsmark. Sett till tillgången på skogsmark i kommunen bedöms inte översiktsplanen påverka miljömålet.

13. Ett rikt odlingslandskap

"Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks."

Utvecklingsområden för bostäder och verksamheter ligger främst i skogsmark. Utredningsområdet för väg 131 mellan Ramfall och Hestra berör delvis jordbruksmark och

beroende av vilket alternativ som slutgiltigt väljs kan miljömålet påverkas.

14. Storslagen fjällmiljö

Miljömålet är inte relevant för Ydres översiktsplan

15. God bebyggd miljö

”Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.”

Planen betonar betydelsen av kommunens kulturmiljöer och vikten av att utveckla miljöerna. Planen förespråkar bebyggelse i närheten av kollektivtrafikstråk

Översiktsplanen och de förslag som finns redovisade i denna är förenligt med målet.

16. Ett rikt växt- och djurliv

”Den biologiska mångfalden skall bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystem samt deras funktioner och processer skall värnas. Arter skall kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor skall ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.”

Översiktsplanen och de förslag som finns redovisade i denna bedöms inte medföra någon betydande förändring avseende miljömålet.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer ska förebygga eller åtgärda miljöproblem. De ska bidra till att Sverige uppnår miljö kvalitetsmålen eller genomför direktiv inom EU. Normerna kan fastställas av regeringen eller av regeringen utsedd myndighet. Det finns i dag normer för utomhusluft, vattenförekomster, fisk- och musselvatten samt omgivningsbuller.

Luft

Inga förslag i översiktsplanen innebär att någon av de miljö kvalitetsnormer som gäller luftkvaliteten riskerar att överskridas.

Vatten

Miljö kvalitetsnorm för ytvatten finns för 8 sjöar och 17 vattendrag.

Samtliga sjöar uppnår god ekologisk status och samtliga sjöar utom Sommen uppnår god kemisk status. För några sjöar finns risk för att god ekologisk status inte ska uppnås 2015.

11 vattendrag uppnår god ekologisk status och 6 st uppnår måttlig ekologisk status. Samtliga vattendrag uppnår god kemiskstatus.

För att säkerställa att sjöar och vattendrag ska uppnå god ekologisk status krävs insatser för att minska näringsläckage från jord och skogsbruk.

Under förutsättning att VA frågorna får bra lösningar vid ny bostadsbebyggelse bedöms inte de förslag som finns i översiktsplanen medföra att de miljö kvalitetsnormer som finns för vatten överskrids.

Miljö kvalitetsnorm för grundvatten finns för 21 områden. Samtliga uppfyller god kemisk och kvantitativ status och samtliga områden utom Österbymofältet bedöms uppnå god status 2015. För Österbymofältet bedöms det finnas en risk att föroreningar från tidigare industriverksamhet kan medföra att den kemiska statusen ska försämrats.

Inga förslag i översiktsplanen innebär att någon av de miljö kvalitetsnormer som gäller grundvatten riskerar att överskridas

Omgivningsbuller

Boende i närheten av industrier lider stundtals av buller. Kommunens miljökontor har årligen 1-2 anmälningar om buller.

Inga förslag i översiktsplanen innebär att någon av de miljö kvalitetsnormer som gäller omgivningsbuller riskerar att överskridas.

Nollalternativ

En miljökonsekvensbeskrivning ska redovisa ett s.k. nollalternativ för att belysa skillnaden mellan exploatering och icke exploatering. Nollalternativet i det här fallet skulle innebära att gällande översiktsplan med fördjupningar fortsatt skulle vara styrande för utvecklingen i kommunen.

Mycket av det som i den gamla översiktsplanen pekades ut som utvecklingsområden har inte förverkligats. Delar av dessa områden finns med i den nya planen och andra har tagits bort. Totalt är omfattningen av utvecklingsområden både färre till antalet och mindre i storlek. Det som skiljer mest är möjligheten att utpeka LIS områden. Alternativa lokaliseringar har inte behandlas i översiktsplanen.

Sammanfattning

En översiktsplan ska ha en redovisning av planens miljökonsekvenser, en MKB. Översiktsplanen för Ydre kommun innehåller förslag till ny bebyggelse och verksamheter i Kommunens fyra tätorter. Tillkommande bostadsbebyggelse föreslås även vid ca 20 strandnära områden genom utpekande av LIS områden.

Delar av Ydre kommun är utpekade som riksintresse för kultur- natur- och friluftsliv. Ny

bebyggelse föreslås inom riksintresse för kulturmiljövården men bedöms inte skada detta. Ny bebyggelse föreslås också inom riksintresse för det rörliga friluftslivet. Bedömningen är att påverkan på riksintresset blir liten. Översiktsplanen innebär inga direkta ingrepp i områden av riksintresse för naturvården. En avgörande prövning om påverkan på riksintressena kan ske först när varje projekt har utretts mer i detalj. Det är först då som frågan om påtaglig skada gentemot riksintressena kan avgöras.

En genomgång görs av planen i förhållande till de nationella miljömålen. Planens förslag bedöms inte i någon högre grad påverka möjligheten att nå miljömålen. Trafikens negativa påverkan på luft, vatten och klimat är ett faktum och med tillkommande bebyggelse och verksamheter kommer trafiken att öka. Planen föreslår satsningar på kollektivt pendlande vilket förhoppningsvis kan bidra till att minska ökningen av privatbilismen och därmed den negativa påverkan på miljön. Fortsatt satsning på att minska läckage av näringsämnen i vattendragen behövs.